

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 У 003778 16 Увп
Бањалука, 4.1.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрша, предсједника вијећа, Душка Бојовића и Свјетлане Кнежевић, чланова вијећа, уз судјеловање Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби Р.О. из Ш., општина Д., заступаног по пуномоћнику А.М. адвокату из Т., (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број 21.05/473-83/15 од 30.6.2015. године РУГИП Б. (у даљем тексту: тужена), у предмету поништења рјешења о експропријацији, одлучујући о захтјеву тужене за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 У 003778 15 У од 30.12.2015. године, у сједници одржаној дана 4.1.2019. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Окружног суда у Добоју број 13 0 У 003778 15 У од 30.12.2015. године се преиначава тако да се тужба одбија као неоснована.

Образложење

Побијаном пресудом је уважена тужба и поништен уводно означени акт тужене, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Подручне јединице тужене у Д. (у даљем тексту: ПЈ Д.) број 21.20/473-1/10 од 2.4.2015. године, којим је одбијен захтјев тужиоца за деекспропријацију непокретности означених као к.ч. број 1009/2, 1009/3 и 1010/2 к.о. Ш. (нови бројеви), поништењем рјешења о експропријацији број 06/2-473-83/73 од 29.9.1975. године.

Уважење тужбе и поништење оспореног акта је образложено разлозима да је нејасно на основу чега је тужена закључила да се у поступцима деекспропријације рокови за подношење захтјева увијек рачунају према законима који су важили у вријеме доношења рјешења о експропријацији, а никако према законима важећим у вријеме подношења захтјева. Како су предметне непокретности експроприсане од правног предника тужиоца, на основу Закона о експропријацији (“Службени лист СР БиХ” број 35/72) који је престао да важи доношењем Закона о експропријацији (“Службени лист СР БиХ” број 19/77, 18/86, 9/87, 12/87, 33/89) који је примјењиван и у Републици Српској, чијом одредбом члана 74. је прописано да даном ступања на снагу тог закона престају да важе ранији закони о експропријацији, а да ни чланом 35. Закона о експропријацији (“Службени гласник Републике Српске” број 8/96, 15/96 и 64/06) није било предвиђено временско ограничење за подношење захтјева за деекспропријацију, суд је сматрао да оспорени акт није правилан, позивајући се на то да је важећим Законом о експропријацији (“Службени гласник Републике Српске” број 112/06, у даљем тексту: важећи ЗЕ) престао да важи поменути Закон о експропријацији (“Службени гласник

Републике Српске” број 8/96, 15/96 и 64/06) те да је чланом 37. став 1. важећег ЗЕ прописано да захтјев за поништење рјешења о експропријацији ранији власник може поднијети након истека три године од правоснажности рјешења, ако корисник експропријације није извршио знатније радове, па да прелазним и завршним одредбама тог закона такође није прописана ретроактивна примјена ранијих закона, то јест закона који су важили у вријеме доношења рјешења о експропријацији, нити је предвиђено временско ограничење за подношење захтјева за деекспропријацију. Суд је додао да се тужбом основано указује да је чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено у погледу привођења намјени експроприсаних непокретности, имајући у виду налаз и мишљење вјештака геометра у којем је наведено да се на предметном земљишту налази породична кућа и штала, код неспорне чињенице (чак и по директору „Р.к.“) да читаво вријеме непокретности користи и држи у посједу ранији власник односно његови предници, а преведене су у посјед и власништво „Р.к.“ (као заинтересованог лица) успоставом јединствене евиденције за к.о. Ш. 1990. године, па да је приликом утврђивања чињенице привођења намјени предметног земљишта свакако морала бити цијењена чињеница дуготрајног посједа непокретности од стране ранијег власника и његових потомака, те да ни из рјешења Министарства ... РС број Уп-1-05-310-81/97 од 26.06.1997. године, нити из геодетског снимка границе експлоатационог поља “Х.” у Ш. од 25.05.2007. године, не произилази да су непокретности приведенe намјени, већ из рјешења министарства једино произилази да се оно односи на пренос експлоатационог права, за експлоатацију кречњака у границама експлоатационог поља “Х.” са предузећа “Ж. З.” из З., на ЗДП “Р.к.” и “Т.к.” Д., те да је експропријација извршена ради изградње и реконструкције а и проширења погона за производњу кречњака.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде, тужена побија њену законитост због повреде материјалног права, истичући да је неправилан став у побијаној пресуди да је орган управе погрешно закључио да се у предметној управној ствари има примјенити Закон о експропријацији важећег у вријеме доношења рјешења о експропријацији, који став нижестепеног суда је у супротности са ставовима Окружног суда у Бањалуци (пресуда број 11 0 У 005973 11 У од 14.5.2012. године) и Врховног суда Републике Српске израженим у низу пресуда донесеним у поступцима деекспропријације (нпр. пресуда број 11 0 У 007293 12 Увп од 10.11.2013. године). Истиче да се у поступцима деекспропријације морају примјењивати рокови за подношење захтјева за деекспропријацију прописани законима важећим у вријеме експропријације, јер уколико би се примјењивале одредбе важећег ЗЕ изгубила би се сврха деекспропријације. Како су неспорно протекли сви рокови за деекспропријацију, нижестепени суд је неправилно закључио да је првостепени орган погрешно утврдио чињенично стање у погледу приведености предметних непокретности крајњој намјени, јер такво утврђивање, с обзиром на протеклоост рокова за деекспропријацију, није релевантно за одлуку у овој управној ствари. Предлаже да се захтјев уважи и побијана пресуда преиначи тако да се тужба одбије као неоснована, или да се пресуда укине и предмет врати нижестепеном суду на поновни поступак.

Тужилац није дао одговор на захтјев, иако му је са поуком о праву давања одговора, уредно достављен.

Заинтересовано лице у овом управном спору, Рудник кречњака „С.“ а.д. Д., заступан по предсједнику Управног одбора К.П.М., а она по пуномоћнику Д.М. адвокату из Б., у одговору на захтјев потврђује оправданост захтјева, сматрајући да побијана пресуда није правилна.

Размотривши захтјев, одговор заинтересованог лица на захтјев, побијану пресуду, те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и број 63/11 - у даљем тексту: ЗУС), одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је тужилац дана 5.2.2010. године поднио захтјев за деекспропријацију предметних непокретности, означених као к.ч. број 1009/2, 1009/3 и 1010/3 к.о. Ш. (нови бројеви), експроприсаних рјешењем Општинске управе за ... Д. број 06/2-473-83/75 од 29.09.1975. године, у сврху изградње и реконструкције а и проширења погона за производњу кречњака. О том захтјеву је првостепени орган, након што је у два наврата поништавано првостепено рјешење, одлучио рјешењем број 21.20/473-1/10 од 2.4.2015. године (које чини правно јединство са оспореним актом) одбивши захтјев као неоснован, уз образложење да током поступка ниједна од странака није оспоравала истинитост неовјерених фотокопија, рјешења о експропријацији број 06/2-473-83/75 од 29.9.1975. године са клаузулом правоснажности од 20.10.1975. године, и рјешења број 06/2.473-123/75 од 12.12.1975. године (којим је у тачки 6. поништено поменуто рјешење од 29.9.1975. године у односу на парцеле број 1009/3 и 1010/2, те су и оне тим новим рјешењем експроприсане) са клаузулом правоснажности од 30.12.1975. године, која рјешења су прибављена од Града Д. као ваљан доказ о дану правоснажности тих рјешења, па како је од дана њихове правоснажности истекао петогодишњи преклузивни рок дана 20.10.1980. године, односно дана 30.12.1980. године, у оквиру којег рока је тужилац као ранији власник могао да тражи поништење таквих рјешења, при чему су те непокретности и приведене намјени ради које је извршена експропријација, будући да је увиђајем на лицу мјеста дана 10.05.2012. године на основу налаза и мишљења вјештака геометра утврђено да се предметне парцеле налазе на удаљености од око 100 метара од рудног копа, те да се на к.ч. број 1009/2 налази кућа а од куће у правцу истока на удаљености од око 50 м налази изграђена штала, а да ни штала ни кућа нису уплаћене у катастарском плану, те да је из допуне налаза вјештака од 25.06.2012. године видно да је из катастарске документације утврђено да су предметне парцеле преведене у посјед и власништво „Р.к.“, успостављањем јединствене евиденције за к.о. Ш. 1990. године, а увидом у катастарско-књижни уложак број 447 к.о. Ш. да су биле уписане као посјед оца тужиоца, а у рубрици “Примједба” уписано рјешење о експропријацији број 06/2-473-83/75, те су парцеле прекрижене у катастарско-књижном (к.к.) улошку број 447 и преписане у к.к. уложак број 113 – посјед и власништво „Р.к.” Добој. На основу таквог чињеничног утврђења, ПЈ Д. је примјеном члана 30. став 6. Закона о експропријацији („Службени лист СР БиХ“ број 35/72), који закон је важио у вријеме доношења рјешења о експропријацији, одбила захтјев тужиоца за експропријацију тих непокретности, експроприсаних од његовог оца С.О., у сврху изградње и реконструкције, те проширења погона за производњу кречњака, у корист „Р.-м. К.” З. „Р.к.” Д. То првостепено рјешење је потврђено оспореним актом, који је поништен побијаном пресудом, са разлозима већ изнесеним у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда није правилна и законита.

Није спорно да су предметне непокретности експроприсане на основу рјешења о експропријацији број 06/2-473-83/75 од 29.9.1975. године, које је постало правоснажно дана 20.10.1975. године, односно на основу рјешења број 06/2-473-123/75 од 12.12.1975. године које постало правоснажно дана 30.12.1975. године, што произилази из списка

предмета, на које утврђење ни тужилац као подносилац захтјева за деекспропријацију непокретности није имао примједби.

Како је чланом 30. став 6. Закона о експропријацији (“Службени лист СР БиХ број 35/72) који закон је важио у вријеме доношења тих рјешења о експропријацији, прописано да захтјев за поништење рјешења о експропријацији ранији власник може ставити по истеку три године од правоснажности тог рјешења, све док корисник експропријације није извршио знатније радове, али не по истеку пет година од дана правоснажности тог рјешења, првостепено рјешење које је потврђено оспореним актом се указује правилним, јер се у конкретном случају примјењује тај закон о експропријацији који је важио у вријеме доношења рјешења о експропријацији, о чему је јединствена и судска пракса, на коју се тужена у предметном захтјеву основано позива.

Због тога у побијаној пресуди није правилно примијењено материјално право, јер је правилан оспорени акт којим је потврђено првостепено рјешење о одбијању тужиоцевог захтјева за деекспропријацију предметних непокретности, на шта није од утицаја да ли су предметне непокретности приведенe намјени, из разлога што је протекао апсолутни рок од пет година (од правоснажности рјешења о експропријацији) за подношење захтјева за деекспропријацију, у складу са поменутиm Законом о експропријацији („Службени Лист СР БиХ“ број 35/72) по којем су предметне непокретности експрописане.

То значи да у поступку доношења оспореног акта није неправилно примијењено материјално право, нити су учињене повреде правила поступка које би биле од утицаја на законитост оспореног акта, што се основано истиче у захтјеву.

Из изнијетих разлога, по оцјени овог суда, у побијаној пресуди су остварени разлози из одредбе члана 35. став 2. ЗУС-а, због повреде закона, па се захтјев тужене уважава и побијана пресуда преиначава тако да се тужба одбија као неоснована, јер нису остварени разлози за поништење оспореног акта прописани чланом 10. ЗУС-а.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић